

(Mads Larsen) har udtalt sig om, dette, at Statslaan kunne faas til mere end een Ejendom. Jeg mener, at der ogsaa her kunde være Tale om Dispensationsret i særlige Tilfælde, videre tør jeg ikke gaa i min Tilslutning paa dette Punkt. Den gamle § 15 angaar vistnok Kreditspørgsmaalet, som — det har jeg allerede udtalt mig om — man vil kunne bøde meget paa ved Tillægslaanene, naar de blive praktiserede paa en for Husmændene imødekommende Maade. Jeg finder i det hele taget, at der er Grund til at overveje de fra Husmandsforeningerne fremsatte Forslag. Og i Modsætning til, hvad jeg har læst i et og maaske flere Blade i Dag, finder jeg ingen Anledning til at bebrejde den højtærede Landbrugsminister hans Stilling til de ved denne Lovs Behandling fremkomne Ønsker. Den højtærede Minister har lovet at tage Hensyn til og forhandle om mange af disse forskellige Forhold, og jeg ser derfor ikke, at der er noget som helst haabløst i at fremkomme med disse Tanker. Man kan ikke med Rette forlange, at der skulde have været taget Hensyn til disse seks Punkter, dertil ere de fremkomne for sent. Men jeg tror, det vil være i Landbrugets og i hele Landets samlede Interesse, om man sørger for en videre Udvikling og Uddybning af de Forslag, som allerede have været praktiserede, og at man sørger for, at Loven bliver ved at følge med Udviklingen paa en saadan Maade, at den fremdeles fremkalder Tilfredshed hos dem, der skulle nyde godt af den.

Dermed vil jeg gerne anbefale saavel den højtærede Landbrugsminister som det ærede Udvalg, der faar med Sagen at gøre, at tage det størst mulige Hensyn til de fra de paagældende Folk selv, fra Husmændenes Side fremsatte Ønsker vedrørende Lovens Revision.

Formanden: Folketingsmanden for Københavns 4de Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Birck: Det har glædet mig hos det ærede Medlem at høre den imødekommende Tone, han har anslaaet overfor Husmændene. Jeg synes, at det ærede Medlems Bemærkning om Fællesskabet er rigtig, at der var en Gang, da man sagde, at nu vilde man aldrig indføre dette mere, og dog er man gaaet med til det i en anden Form. Det viser, at det ærede Medlem ser, at alle Institutioner ere relative. Naar jeg har taget Ordet, er det udelukkende for at

spørge det ærede Medlem, ikke alene paa egne Vegne, men ogsaa paa andres, baade offentlige Institutioners, Byraads o. lign. og private Forretningers Vegne: Hvor mener det ærede Medlem, at man virkelig kan faa Laan til 2½ pCt.? Vil det ærede Medlem sige det, tror jeg, den højtærede Finansminister vilde omfavne ham.

Formanden: Folketingsmanden for Hjørring Amts 2den Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Anders Nielsen (Hjørring Amts 2den Valgkreds): Det gælder om dette Forhold som det andet, at jeg ikke her agter at opgive private Adresser. Det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Birck) har enten hørt fejl, eller ogsaa maa jeg have gjort mig skyldig i en Fortalelse. Jeg sagde ikke fast Laan, i alt Fald er det mig ikke bekendt, at jeg har brugt dette Udtryk, og kun, hvis det skulde være sket, kan man faa det ud af mine Udtalelser. Men jeg har altsaa ikke villet udtrykke mig paa den Maade, som er bleven mig tillagt. Skulde det ærede Medlem ønske underhaanden at faa Meddelelse om, hvad jeg sigter til — jeg sagde udtrykkeligt depone Obligationer og laane paa dem —, skal jeg saa gerne være til Tjeneste underhaanden.

Jacob Christensen: Ved Finanslovens første Behandling tillod jeg mig at omtale det Spørgsmaal, som nu er under Debat, nemlig Jord til Landarbejdere, idet jeg den Gang gjorde gældende, at de mange Lønningslove, som blev vedtagne sidste Rigsdagssamling, og som jeg er glad ved blev vedtagne, faktisk gøre det til Pligt for Lovgivningsmagten ogsaa at tænke paa Husmændene og Landarbejderne. Jeg skitserede det nærmere ved at sige, at man maatte tænke paa dem af Landets Borgere, som kun havde en Indtægt fra 800 Kr. og nedefter, og jeg sagde endvidere, at jeg ikke saa rettere, end at denne Hjælp til disse Mennesker bedst kunde ydes ved at lette dem Adgangen til Brugsretten over Jord, saaledes at Landarbejderne gennem Dyrkning af Jorden kunde tjene det fornødne til deres Udkomme. Jeg omtalte, at de jyske Husmandsforeninger havde nedsat et Udvalg om denne Sag, og dette Udvalg havde allerede paa den Tid, jeg talte, taget Stilling til Sagen, saa det er ikke saa ganske rigtigt, naar det ærede Medlem, der nylig talte (Anders Nielsen, Hjørring Amts 2den Valgkreds), vilde gøre gældende, at